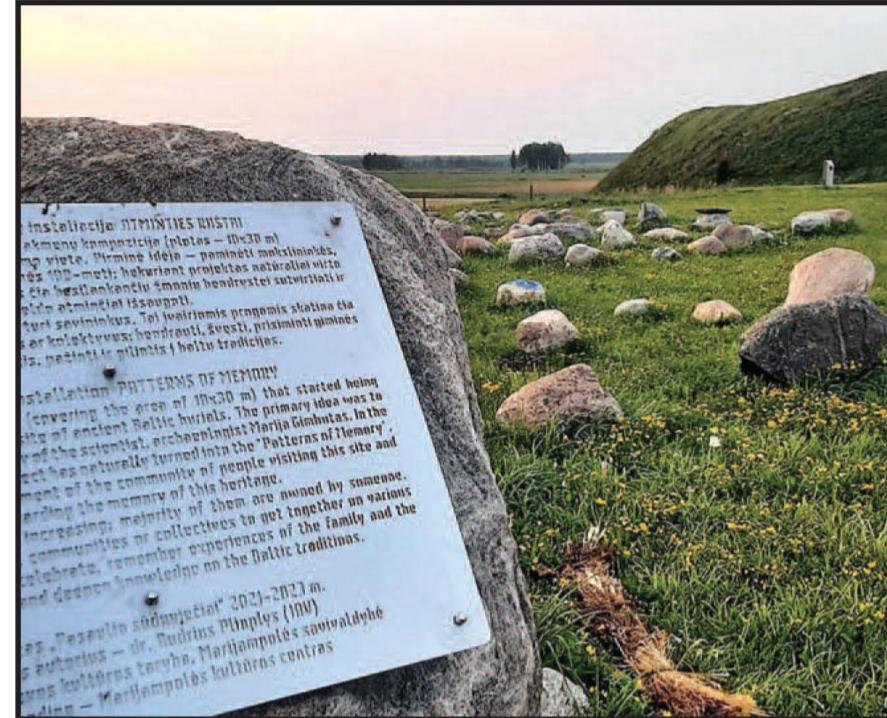

Turinėja gydytojo ir menininko A. Plioplio viešnagė tėvų žemėje

Igyvendinant A. Plioplio idėją prie Varnupių piliakalnio surinkta meninė kompozicija „Atminties raštai“.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Algis Vaškevičius

Birželio mėnesį jau ne pirmą vasarą iš eilės Lietuvoje vėl viešėjo gydytojas ir menininkas iš Čikagos Audrius Plioplys. Užpernai Marijampolėje atšventės savo 70-ajį gimtadienį svečias šiemet vėl turėjo daug įvairių renginių ir susitikimų įvairiose Lietuvos vietose.

Vienas iš ispūdingiausių renginių šių metų buvo jo šviesos skulptūrų parodos „Sibiro sielos“ pristatymas Tuskulėnų rimties parko memorialinio komplekso koplyčioje-kolumbariume, surengtas Gedulio ir vilties bei Okupacijos ir genocido dienų minėjimo išvakarėse. I pristatymo renginį susirinko nemažai mūsų praečiai neabejingu žmonių, kurie sužinojo, kaip gime šios parodos idėja.

Prof. dr. Audrius Plioplys gime ir užaugo Kanadoje, Toronte, vėliau persikėlė į JAV. Baigęs medicinos studijas Čikagoje jis dirbo ne tik ligoninėse, specializavosi neurologijoje, bet ir pradėjo kurti savo neįprastus paveikslus, kurių pagrindu tapo neurologinių smegenų impulsų nuotraukos.

Dar 2011 metais A. Plioplys ikyvendino projektą „Viltis ir dvasia“, kuris buvo skirtas trėmimo iš Baltijos šalių į Sibirą 70-mečio paminėjimui. Dvylikia paties A. Plioplio giminaičių buvo deportuoti į Sibirą, ten aštuoni iš jų žuvo, dar keturi mirė per NKVD tardymus. Pagrindinis to projekto tikslas buvo plačiau informuoti visuomenę apie tuos šiuos įvykius ir milijonų nekaltų žmonių žūtį.

Autoriaus pastangų dėka buvo surinkta ir išsaugota daugiau kaip keturi šimtai laiškų ir nuotraukų, atsiųstų iš Sibiro į Jungtinės Amerikos Valstijas, kurie buvo rasti ir išgelbėti nuo užmaršties. Šiu laiškų turinys ir fotografijos atskleidė tragiskus Sibire atsidūrusių šeimų likimus. Iš šio projekto gimė ir šviesos skulptūrų ciklas „Sibiro sielos“.

A. Plioplys yra pasakojęs, kad jam pasisekė surasti dėžę su laiškais ir nuotraukomis, kurių kunigas Juozas Prunskis buvo surinkęs iš išeivijos. Už ši projekta A. Pliopli Amerikos lietuvių bendruomenė pripažino 2012-ujų „Metų žmogumi“.

„Parodoje ‘Sibiro sielos’ vaizdai susideda iš neuronų profilių, susipyntus iš mano smegenų magnetinio rezonanso nuotraukomis ir elektroencefalogramomis. Būtent šie platūs, persidengiantys neuronų tinklai užkoduoją mūsų prisiminimus, išskaitant prisiminimus apie tuos, kurie mums buvo brangūs.

Pridedami į Sibirą ištremtųjų portretai, jų ranka rašyti laiškai. Portretų išdėstyti gilesniuose sluoksniuose suteikia jiems miglotą, vaiduoklio išvaizdą. Jei kas nors jus prisimena po to, kai mirštate, tam tikra prasme esate nemirtingas. Naudodamas savo neuronų modelius ir tinklus, aš stengiuosi suteikti šiemis asmenims nemirtingumo“, – teigė autorius.

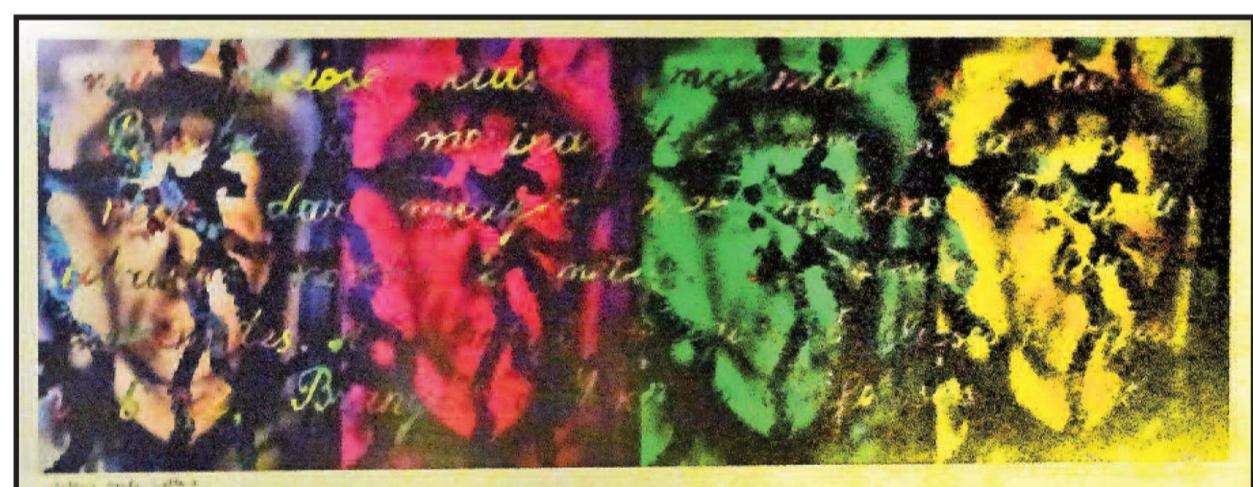
Daugiau kaip dvi savaites vykusi parodoje vietoje, kurios apylinkėse buvo rasta beveik aštuonių šimtų Stalino režimo nužudyti žmonių palaikai nukėlė į tragiską praeitį, priminė, ką lietuvių tautai teko iškentėti ir sulaukė nemažo susidomėjimo.

Birželio 16-ąjį autorius viešėjo Kazlų Rūdoje, kur Jurgio Dovydaicičio viešojoje bibliotekoje vyko susitikimas su jo kūrybos gerbėjais, taip pat jo sukurtų šilko skraiscių pristatymas „Laiškai ant šilko. Čikaga/Niujorkas – Kazlų Rūda“. Visą birželį bibliot-

plačiau pristatė šią idėją, buvo surengtos apeigos. Projektui vystantis ir jį parėmus Lietuvos kultūros tarybai bei Marijampolės nutarta akmenų skaičių susieti su Marijampolės jubiliejumi – ji pernai minėjo 230 metų sukaktį. Nemažai akmenų šiemet vasarą čia vykusio plenero metu jaunimo rankomis buvo išdažyti įvairiais įdomiais raštais.

Kupolinių šventės scenarijų gerokai pakoregavo lietus, tad ji vyko patalpoje, o vėliau nedidelė grupė entuziastų vis dėlto nuėjo prie piliakalnio, uždegė ten jau tikrą aukurą ir apvainikavo didijį akmenį, ant kurio nesenai atsirado lentelė, o joje – lietuviškai ir angliskai parašytas tekstas, kiekvieną informuojantis apie šios instalacijos idėją bei prasmę.

Menininkas naudoja įvairias technikas: instalaciją, tapybą, encefalogramas, fotografiją, tekstų elementus, skulptūrose – besikeičiančiu spalvų ap-

A. Plioplio šviesos skulptūrų paroda „Sibiro sielos“ eksponuota Tuskulėnų memoriale Vilniuje.

tekoje veikė ir retrospektyvinė jo kūrybos paroda „Gyvenimo vizijos“. Kazlų Rūdos apylinkėse, Plioplių kaime yra gime svečio tėvas.

Tos pačios dienos vakarą A. Plioplys dalyvavo Kupolinių šventėje prie Varnupių piliakalnio, kur prieš dvejus metus jo iniciatyva pradėta kurti akmenų kompozicija „Atminties raštai“, skirta įamžinti archeologės Marijos Gimbutienės atminimą ir mūsų protėvių praeitį. Pirmasis akmuo čia padėtas 2021 metų birželį, jų skaičius nuolat augo, o dabar akmenų čia yra gerokai per du šimtus, ir didžioji dalis jų jau turi šeimininkus.

Svečias iš Čikagos šioje vietoje lankėsi ir pernai,

švietimą. Pastaruoju metu jis susidomėjo šilko skraiciumi ir skraiscių kūrimu.

Lietuvos medicinos bibliotekoje, su kuria A. Plioplys bendrauja jau nemažai metų, vienerius metus A. Plioplys skaitė paskaitą ir pasidalino savo pastebėjimais apie paslaptingąjį Voiničiaus rankraštį, renginio metu skambėjo Noros Petročenko muzikinės interpretacijos, pristatytos ir šilko skraistės, kurias demonstravo iš Kazlų Rūdos kilusios studentės Miglė ir Meda. A. Plioplio paskaitos ir mezzo-soprano N. Petročenko įdainuotų kompozicijų išrašas yra patalpintas šios bibliotekos svetainėje, socialiniuose tinkluose.

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS